

Ikonografska analiza prikaza legende o Josipu Egipatskom na sječivu mača u Povijesnom muzeju Hrvatske

U Povijesnom muzeju Hrvatske nalazi se kratak mač (inv. br. 18353) na čijem su sječivu jetkani prizori iz Biblije. Držak mača izrađen je slično dršcima orijentalnih noževa ili turskih jatagana (slika 1).

Predmet je 1937. godine dospio u muzej zajedno s ostavštinom bana Jelačića. Mač je banu poklonio fra Grga Martić posredovanjem Ignjata Alojzija Brlića, koji je živio u Brodu. Brlić je u pismu sinu Andriji Torkvatu od 16. III 1850. godine opisao mač uz napomenu da je fratar »dao tom bodežu sada priliku od handžara...«¹ Ban je u pismu Grgi Martiću od 25. II 1852. potvrdio primitak mača i uzvratio dar sabljom o čemu je fratar ostavio zapis.²

Prema navodima korespondencije I. A. Brlića držak mača je dao izraditi fra Grga Martić. S vanjske strane drška na spojnici čita se natpis: MARTIĆA: 1846: BOO (slika 2). Pretpostavljamo da je navedena godina datum obnove mača. Kako je mač došao u posjed fra Grge Martića, nismo uspjeli ustanoviti.³

Sječivo prema duljini i tipu odgovara kratkim mačevima. Površina sječiva fasetirana je sa svake strane u tri plohe. Dekoracija sječiva sastoji se od dvanaest scena u kojima se prikazuju događaji iz života Josipa Egipatskog. Prizori se nalaze u ovalima, po šest sa svake strane, visine 40 mm dok širina varira od 23 mm do 15 mm. Ovali su smješteni u vertikalnom nizu a ispod njih su dulji ili kraći popratni tekstovi obrubljeni baroknim viticama ili zavojima s lisnatim završecima.

¹ I. A. Brlić, Pisma sinu Andriji Torkvatu 1836—1855, II, Zagreb, 1943, 100, pismo br. 136.

² B. Bekavac, Iz nedavne prošlosti, Hrvatski dnevnik, Sarajevo, 1908, 3, 295.

³ U autobiografskim podacima (Zapamćenja 1878—1892, Zagreb, 1906), u literaturi o Grgi Martiću (Izabrani spisi s predgovorom I. Kecmanovića, Sarajevo, 1956), u arhivskoj građi samostana Kreševa (gvardijan samostana Kreševa Katavić fra Karlo u pismu od 24. II 1972. obavještava da u ostavštini fra Grge Martića nema podataka o maču), i u dosad objavljenoj korespondenciji nema o tome podataka (korespondenciju objavljivao Rastko Drljić u Franjevačkom vijesniku 1930, 1932. do 1934).

Priča o Josipu Egipatskom, preuzeta iz knjige Postanja Staroga zavjeta, bila je veoma omiljena u vrijeme baroka, jer je pružala velike mogućnosti naracije. Susrećemo je u svim vrstama likovnih umjetnosti, osobito u slikarstvu i umjetnom obrtu. Među najranijim prikazima na tu temu spomenut ćemo minijature gotičkog stila u Bibliji Toggenburg iz 1411. godine⁴, a iz vremena baroka pokale obitelji Rákoczi-Erdödy augsburškog porijekla iz 1633. godine.⁵

Jedini dosad poznati prikaz te legende na oružju nalazi se na švedskom državnom maču koji je izrađen u Augsburgu godine 1541. Scene se nižu horizontalno po duljini sječiva bez tekstova. Način prikaza, kompozicija scena, likovi i kostimi odgovaraju stilu renesanse.⁶

Na našem maču u prvom ovalu prikazan je događaj na koji upućuje popratni tekst na latinskom jeziku, koji u prijevodu glasi: »Braći smjelo pripovijeda svoje snove Josip«⁷ (slika 3). Josip je naime usnio da mu se duboko klanjaju sunce, mjesec i jedanaest zvijezda.⁸ U prostoriji je prikazano jedanaest muškaraca. (Napominjemo da je otac Josipov Jakob imao dvanaest sinova, ali najmlađi Benjamin nije među njima). S lijeve strane na niskom postolju sjedi bradati lik zagrnut plaštem. Ispred njega je gologlavi i golobradi Josip s dugom valovitom kosom koji svoje izlaganje prati napola uzdignutim rukama. Do njega je prilika okrenuta leđima koja lijevom rukom drži lepezu nojeva perja. Uokolo je zbijena grupa ljudi. Prostorija je rastvorena četvrtastim prozorima kroz koje se vide polumjesec, jedanaest zvijezda i sunce sa zrakama. Uz lijevi rub vidi se još dio prozora s rešetkom i dio vrata s lunetom koja je ispunjena školjkom.

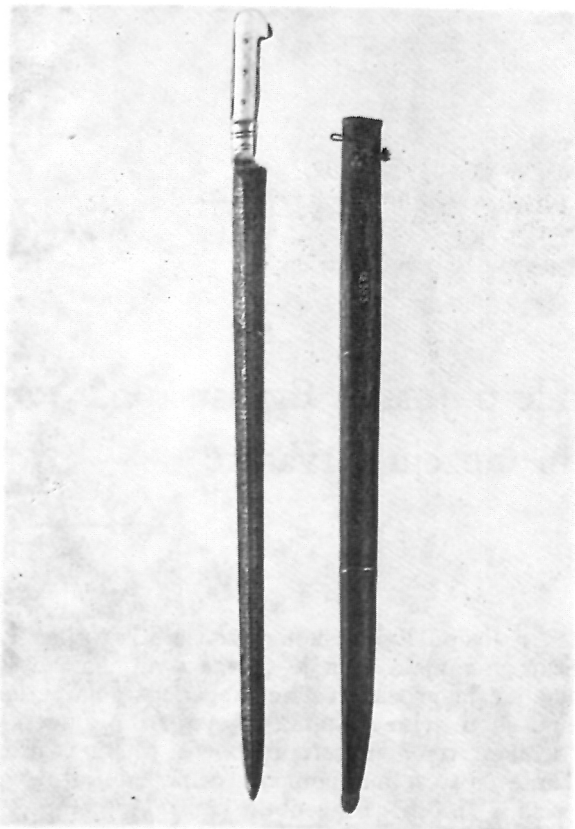
⁴ E. Thiel, Geschichte des Kostüms, Berlin, 1963, 201, tabla 11.

⁵ Muzej primijenjene umjetnosti (Imparmüsseti Múzeum), Budimpešta.

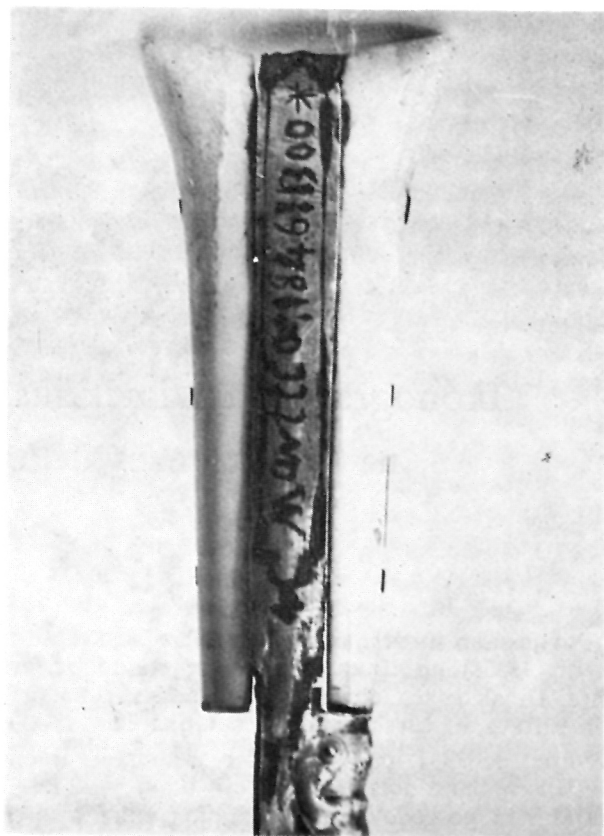
⁶ H. Seitz, Blankwaffen I, Braunschweig, 1965, 195, 196.

⁷ »Fratribus audacter narrat sua somnia Joseph«.

⁸ Biblija, Zagreb, 1968, Postanje, 37/9.

1 Kratki mač (inv. br. PMH 18353) ukrašen prizorima iz života Josipa Egipatskog

2 Spojnica drška s natpisom

Tekst uz drugi oval ovako opisuje događaje: »Ovdje se braća spremaju da ga strmoglave u čatrnju«⁹ (slika 4). Prema tekstu Biblije ljubomorna braća dočekuju Josipa, svlače ga i bacaju u prazan bunar.¹⁰ U drugom ovalu prikazana je grupa od jedanaest ljudi u pejzažu. S lijeva se vidi krošnja stabla a zdesna drvo pinije. U prednjem planu nalazi se zidani rub zdenca u koji dvojica spuštaju Josipa vezana o užetu.

U trećem prizoru braća prodaju Josipa miđanskim trgovcima Izmaelićanima za dvadeset srebrnika, a oni ga odvođe u Egipat.¹¹ Prema popratnom tekstu: »Dapače za male novce biva prodan strancima«¹² (slika 5). Cijeli prizor smješten je na postolje koje se stepenasto sužava. S lijeve strane se nalazi granato stablo s krošnjom oko kojega se okupila grupa od sedmero ljudi s Josipom u prvom planu. Zdesna im pristupaju četiri lika, od kojih se samo dvojica vide u potpunosti. Oni su naoružani sabljama a na glavi nose neku vrstu turbana. U pozadini se vide dva konjska repa (tuga).

U slijedećem prizoru Josipa dovode u kuću egipatskog dostojanstvenika Potifara. Ovaj ga uzima k sebi i, pošto se uvjerio u pouzdanost, spretnost i Josipovo

poštenje, postavlja ga za upravitelja svoga doma.¹³ Isti je smisao popratnog teksta: »Potifar ga u Egiptu postavlja na čelo doma svoga«¹⁴ (slika 6). Prizor je ponovo smješten na postolje koje se stepenasto sužava. U nadsvedenoj prostoriji s velikim prozorskim staklima nalaze se uz stup četiri lika. Prva prilika slijeva slabo se vidi. Do nje je golobradi i gologlavi Josip. U sredini je ženski lik u dugim nabranim hlačama, dekoliranom bluzi i vrstom ukrasa u kosi. Do nje je Potifar obučen na sličan način u duge nabrane hlače, košulju sa širokim rukavima a na glavi ima vrstu kape s ukrasom na tjemenu. Uz desni rub označen je naslon prijestolja.

U petom ovalu prikazana je scena zavođenja.¹⁵ Prema prijevodu popratnog teksta: »Ovdje žena zahtijeva da počini preljub, ali Josip ostavlja ogrtač i daje se u bijeg«¹⁶ (slika 7). U raskošnoj nadsvedenoj prostoriji rastvorenoj arkadama nalaze se dva lika. Rub nadsvedenog dijela prostorije završava poljem na kojemu je ukras mreže i lambrequina. S lijeve strane ispred stupa nalazi se lik Josipa. S desne strane uz krevet s balda-

⁹ »Hinc est in foveam per fratres praecipitandus«.

¹⁰ Op. cit., Postanje, 37/23—24.

¹¹ Op. cit., Postanje, 37/28.

¹² »Imo perexigus peregrinis venditur aere«.

¹³ Op. cit., Postanje, 39/1—4.

¹⁴ »Potiphar Aegypti suae eundem praeficit aulae«.

¹⁵ Op. cit., Postanje, 39/11—12.

¹⁶ »Hic ut adulterium committat faemina quaerit deseritast Joseph mantele fungamquae capessit«.

hinom u dekolitiranoj odjeći stoji Potifarova žena koja povlači Josipov ogrtač. Oba lika nalaze se na postolju koje se stepenasto sužava.

U šestom prizoru Potifarova žena lažno optužuje Josipa pokazujući mužu ogrtač.¹⁷ Latinski tekst u prijevodu ovako interpretira zbivanja: »Potifar lažno optuženog stavlja u okove«¹⁸ (slika 8). Prizor je slabo vidljiv zbog oštećenja brušenjem. U prednjem planu s lijeve strane nazire se bradata muška figura Potifara a njemu nasuprot stoji žena s Josipovim plaštem u rukama. U pozadini su dva ili tri slabo vidljiva lika. Arhitektura se jedva nazire.

Sedmi prizor se odigrava u tamnici gdje su zatočeni faraonov peharnik i pekar. Josipu je naloženo da ih poslužuje. Kada su jedne te iste noći peharnik i pekar usnuli snove, Josip ih je objasnio. Za izvjesno vrijeme dogodilo se onako kako je Josip predskazao: peharnik je vraćen u svoju službu, a pekar je obješen.¹⁹ Popratni

¹⁷ Op. cit., Postanje, 39/16—20.

¹⁸ »Potiphar at falso delatum in vincula mittit«.

¹⁹ Op. cit., Postanje, 40/1—23.

²⁰ »Somnia quae fuerant pistor pincernaque passi explicuit Joseph atque hinc fit carcere liber«.

²¹ Op. cit., Postanje, 41/1—8.

²² »Una passus erat Pharao duo somnia nocte, tristis et est, quia quae sit significatis, nescit«.

latinski tekst u prijevodu glasi: »Sne koje su sanjali pekar i peharnik razjasnio je Josip i zbog toga bi oslobođen zatvora«²⁰ (slika 9). U prostoriji zidanoj od pravilno raspoređenih kvadara ili cigle s pačetvorinastim prozorom s rešetkama sjede s lijeve strane dva lika. Prvi od njih ima lancem vezane, okovane noge na četvrtastom postolju. Zdesna je gologlavi lik Josipa, dosta oštećen brušenjem.

Idući prizor odnosi se na faraonove snove o sedam debelih i sedam mršavih krava. Prema Josipovu tumačenju snovi simboliziraju sedam rodnih i sedam nerodnih godina koji prijete Egiptu.²¹ Latinski tekst tumači zbivanja na ovaj način: »Jedne noći usnuo je faraon dva sna i žalostan je zato što ne zna kakva su značenja«²² (slika 10). U pačetvorinastom krevetu sa stupovima leži faraon. Na uglu kreveta vidi se ukras andeoske glave s krilima. Uz krevet su odložene cipele i noćna posuda. Pri uzglavlju su nabori baldahina. Na glavi faraona nalazi se turban, a tijelo je pokriveno nabranim pokrivačem. U gornjem dijelu ovala zacrtano je polje sa sedam mršavih krava s lijeve strane i sedam debelih krava s desne strane. Prazan prostor do ruba ovala ispunjen je s dvije palmete.

U devetom prizoru Josip tumači faraonove snove i daje savjete korisne za probitak egipatske zemlje. Zbog toga ga faraon uzdiže na položaj namjesnika.²³ Prema popratnom tekstu: »Objasniti može ovaj san samo Josip što mu donosi i rađa mnoge časti«²⁴ (slika 11). Nad-

3 Josip pripovijeda braći svoj san
4 Braća bacaju Josipa u bunar

5 Braća prodaju Josipa stranim trgovcima
6 Faraonov dvoranin Potifar prima Josipa u službu

7 Potifarova žena pokušava zavesti Josipa
8 Josipa krivo optužuju i bacaju u tamnicu

svedena prostorija u kojoj se događaj zbiva rastvorena je s dva luka. Kroz lukove vide se kuće na kat. Bradati faraon s krunom na glavi sjedi na prijestolju. U desnoj ruci drži žezlo u obliku stiliziranog ljiljana, a lijeva ruka počiva na naslonu prijestolja koji je oblikovan poput grifona. Pred njim stoji golobradi i gologlavi Josip. U pozadini su još dva ljudska lika.

U vrijeme nerodice Josip se brine za prodaju hrane i plodova narodu.²⁵ Prema latinskom tekstu: »I narodu prodaje plodove za novac i za zalog«²⁶ (slika 12). Mjesto zbivanja je trg ili ulica u nekom gradu. Josip stoji s lijeve strane pred stupom u raskošnoj odjeći. U pozadini je jednokatnica s prigradenim lučnim prolazom koji podsjeća na venecijanski Most uzdisaja. S desne strane su dva ljudska lika sa dvije vreće. Uz vreće je dječak s vrstom tavice u ruci.

U predzadnjem prizoru braća Josipova dolaze u Egipat kupovati plodove.²⁷ Prema latinskom tekstu: »I plodove kupuju braća od brata Josipa«²⁸ (slika 13). U prostoriji koja je rastvorena s tri prozora stoji zbijena grupa od šestoro ljudi. Ispred njih je vreća ispunjena

²³ Op. cit., Postanje, 41/14—45.

²⁴ »Explanare potest haec solus somnia Joseph (!) id quod si multos adfert et gigit honores«.

²⁵ Op. cit., Postanje, 41/56—57, 42/6.

²⁶ »Et populo nummis et vendit pignore fruges«.

hranom. Zdesna stoji Josip napola okrenut leđima, do njega je jedan stojeći lik a ispred njega dvojica kleče.

U posljednjem prizoru, dvanaestom po redu, Josip otkriva braći da je on njihov brat.²⁹ To objašnjava i latinski tekst: »Tada Josip povjerava braći da je sin Jakobov više nego egipatski gospodar«³⁰ (slika 14). Sedmero ljudi okupljeno je u prostoriji s četvrtastim prozorima. Prozori su prekriveni mrežom. Srednji prozor je flankiran stupovima i probijen okulusom. Prvi zdesna je Josip odjeven u raskošnu odjeću.

Muški likovi koji predstavljaju Izraelce, odnosno Josipovu braću, odjeveni su u široke nabrane hlače stegnute ispod koljena, u kratke kapute a na glavi nose šeširiće s uskim obodom (prizor 1, 2, 3, 11, 12). Zvonolike hlače ili vrstu zvonolike gornje odjeće imaju muški lik zdesna (prizor 2), lik Josipa (prizor 7 i 9) i desni lik (prizor 10). Ogrtače bez rukava nose likovi koji spuštaju Josipa u zdenac (prizor 2), a jednako je odjeven i Josip pred faraonom (prizor 9). U raskošnu odjeću s plaštem, ali s drugom vrstom šešira, odjeve-

²⁷ Op. cit., Postanje, 42/7—25.

²⁸ »Et fruges coemunt fratres a fratre Josepho«.

²⁹ Op. cit., Postanje, 45/1—4.

³⁰ »Tandem Josephus se dicit fratribus esse potius Aegypti dominum natumque Jacobi«.

9 U tamnici Josip razjašnjava snove faraonovom peharniku i pekaru
10 Faraon sanja o sedam debelih i sedam mršavih krava

ni su posjednuti lik (prizor 1), lik Potifara (prizor 6) i Josip (prizor 10. i 12).³¹ Odjeća miđanskih trgovaca (prizor 3) razlikuje se od odjeće Josipove braće samo po turbanima na glavi, a za bližu oznaku njihova orijentalnog porijekla dodan je u prikazu konjski rep (tug).³² Faraon je (prizor 9) ogrnut plaštem sa širokim ovratnikom³³ a na glavi ima krunu označenu na gornjem rubu zupcima.³⁴ Potifar i njegova žena odjeveni su na orijentalni način u nabrane dimije³⁵ (prizor

4 i 6). Ženski lik je obično označen dekolteom. Na jednom mjestu (prizor 5) Potifarova žena odjevena je u široku nabranu suknju. Svi likovi nose na nogama čarape bez posebne oznake obuće. Jedino je Josip (prizor 9) obuven u čizme sa zavrnutim rubom.³⁶ Kostimi likova većinom odgovaraju modi XVII stoljeća, tek se poneki detalji kao šeširići s uskim obodom i nabrane hlače stegnute ispod koljena susreću već u drugoj polovini XVI stoljeća. Međutim ženska odjeća s dekolteom stegnuta u struku javlja se još i početkom XVIII stoljeća.

Oružje koje nose miđanski trgovci odgovara tipu orijentalnih sablji s povijenom glavicom drška i ravnom krsnicom bez rukobrana. Takve sablje prikazivane su na grafičkim listovima XVI, XVII i XVIII stoljeća.

³¹ Široke nabrane hlače stegnute ispod koljena javljaju se u drugoj polovini XVI stoljeća (E. Thiel, op. cit., sl. 293) i traju kroz cijelo XVII stoljeće (J. Laver, *Costume through the ages*, London, 1964, str. 46/7—11, 47/5, 53/1). Kratki kaput (wams) krojen u struku nosi se do sredine XVII stoljeća (E. Thiel, op. cit., sl. 325, 326). Tvrdi šeširići s uskim obodom javljaju se u XVI stoljeću (P. Toschi, *Populäre Druckgraphik Europas, Italien, München*, 1967, sl. 105). Zvonolike hlače ili vrstu zvonolike gornje odjeće nose muškarci u XVII stoljeću (W. Bruhn — M. Tilke, *Kostümgeschichte in Bildern, Tübingen*, 1966, 95, sl. 8, 9). Gornji kaput (ograč) bez rukava nosi se također u XVII stoljeću (W. Bruhn — M. Tilke, op. cit., 95, sl. 5, 6). Raskošna odjeća s plaštem uobičajena je u XVI i XVII stoljeću (M. Davenport, *The Book of Costume*, New York, 1970, sl. 1598, 1621; W. Bruhn — M. Tilke, op. cit., 80, sl. 13).

³² Tugovi su turski vojni znakovi načinjeni od konjskog repa koji služe za oznaku činova.

³³ Širi ovratnici uobičajeni su u prvoj polovini XVII stoljeća (E. Thiel, op. cit., 341—373, sl. 304, 306, 317, tabla 26).

³⁴ Kruna označena zupcima na gornjem rubu javlja se u suvremenim grafičkim prikazima (J. W. Valvasor, *Ovidii Metamorphoses Icones*, 1680, 72).

³⁵ Na pokalima obitelji Rákoczi-Erdödy iz 1633. godine pojedini likovi prikazani su u orijentalnoj odjeći. U djelu Matthiasa Meriana (1593—1650), *Historiae Sacrae Veteris et Novi Testamenti*, Amsterdam, bez dat., s ilustracijama Pietera Hendricksza Schuta, Josip je na slikama br. 40 i 41 prikazan kao Turčin. Među grafičkim listovima s prizorima iz Staroga i Novoga zavjeta Martina Engelbrechta (1684—1756) nalazi se nekoliko listova s događajima o Josipu Egipatskom (listovi uvezani bez naslovne strane). Faraon i ostali Egipćani prikazani su u orijentalnoj odjeći s turbanima na glavi.

11 Josip tumači faraonu sne
12 Faraon postavlja Josipa upraviteljem dvora

13 Braća Josipova dolaze u Egipat kupovati žito
14 Josip otkriva braći svoje porijeklo

Od arhitekstonskih elemenata prikazana je luneta s renesansnom školjkom (prizor 1), zatim nadsvedene prostorije (prizori 4, 5, 9), arkade (prizor 9) i trijemovi (prizor 10).

Od vegetacije prikazano je stablo pinijske (prizor 2), krošnja stabla ili grma (prizor 2) i visoko stablo s razgranatom krošnjom (prizor 3). Arhitektura i pejzaž ne razlikuju se od arhitekstonskih elemenata i pejzaža na grafičkim listovima druge polovine XVII stoljeća. Kao primjer navest ćemo Valvazorove ilustracije Ovidijevih Metamorfoza iz 1680. godine s veoma sličnim detaljima.³⁷

Ornamentalni motivi, kao na primjer barokni zavoji s lisnatim završecima, splet osmice, postolje koje se

stepenasto sužava i motiv lambrequina susreću se na oružju od druge polovine XVII stoljeća do druge polovine XVIII stoljeća. Vrsta kurzivne minuskule kojom je pisan tekst karakteristična je također za navedeno razdoblje. Napominjemo da su u to vrijeme česti mačevi čija su sječiva brušena u šest ili više ploha.

Prikazi na maču Povijesnog muzeja Hrvatske sadržajno su vezani za tekst Staroga Zavjeta a kompoziciono se nadovezuju na predložak koji nam na žalost nije poznat. Smatramo da se majstor graver morao služiti predloškom, jer su sve scene izvedene uravnoteženo bez obzira na mnoštvo prikazanih ljudi. Unatoč malim dimenzijama ovala i ograničenim tehničkim mogućnostima dojam prostora, dubine i perspektive postignut je vještím rasporedom nogu, prikazom vegetacije i dobro izvedenom arhitekturom u pozadini.

Na kraju postavljamo pitanje jesu li predložak i mač nastali u isto vrijeme? Analiza kostima, arhitekture i vegetacije kao i njihova usporedba s grafičkim listovima navode na pretpostavku da predložak potječe iz druge polovine XVII stoljeća. S obzirom na to da na maču nema žiga kovača niti signature majstora, ornamentalni motivi, među kojima **nedostaju ukrasi kasnog baroka** (rokoko), jedini su elementi s pomoću kojih datiramo mač u prvu polovinu XVIII stoljeća.

³⁶ Ženska haljina s dekolteom, stegnuta u struku, javlja se u drugoj polovini XVII i početkom XVIII stoljeća (E Thiel, op. cit., sl. 330; J. Laver, op. cit., str. 56/2, 3; 57/1, 58/5). Čarape se nose u XVI, XVII i XVIII stoljeću (E Thiel, op. cit., sl. 271, 272, 292, 337, 347; J. Laver, op. cit., str. 37—72). Cizme sa završenim rubom nose se u XVII stoljeću (J. Laver, op. cit., str. 45; W. Bruhn — M. Tilke, op. cit., 92, sl. 8, 10).

³⁷ U izdanju Ovidijevih Metamorfoza iz 1680. godine s ilustracijama Valvasora na listu br. 52 nalazimo građevinu prekrivenu kupolom s lučnim prozorima kroz koje se otvara vidik na jednokatne zgrade. U istom izdanju na listu br. 63 prikazana je krošnja stabla pinijske.

Zusammenfassung

Im Historischen Museum von Kroatien (Povijesni muzej Hrvatske) befindet sich ein kurzes Schwert, das zu Ende des Jahres 1937 mit dem Jelačić-Nachlass dem Museum übergeben wurde (Abb. 1). Das Schwert war in den vierziger Jahren des 19. Jhs im Besitz des bosnischen Aufklärers Fra Grga Martić, der es 1850 Banus Josip Jelačić zum Geschenk machte. Der Banus bekam das Schwert am Anfang des Jahres 1852, dankte dem Geber dafür in einem Schreiben und revanschierte sich für das Geschenk mit einem Säbel.

Das Banus Jelačić geschenkte Schwert hat einem renovierten Griff und eine neuere Scheide. Der Griff ist nämlich in der Form eines türkischen Messers ausgearbeitet und mit gelblichen Beintäfelchen belegt. Auf dem metallenen Verbindungstück des Griffes ist die Inschrift: MARTIĆA : 1846 : B00 zu sehen (Abb. 2). Aus dieser Inschrift schlüssen wir, dass im Jahre 1846 Fra Grga Martić der Eigentümer des Schwertes war. Wir vermuten, dass die Renovierung des Schwertes im selben Jahr durchgeführt und die neue Scheide angefertigt wurde. Die Schwertklinge ist kürzer, zweischneidig, auf jeder Seite in je drei Flächen facettiert. Die Klinge setzt sich in einen überschmiedeten Dorn fort, auf dem jegliche Spur einer Marke oder eines Stempels verschwunden ist. Die Klinge ist mit zwölf ovalen Medaillons (auf jeder Seite je sechs) reich verziert, in denen Begebenheiten aus dem Leben des ägyptischen Joseph dargestellt sind. Unterhalb der Ovale sind Felder mit entsprechenden lateinischen Texten. Die Szenen sind vom breiteren Klingenteil zur Spitze hin gehend und von der Spitze gegen den breiteren Teil nach folgender Reihenfolge angebracht:

1. Joseph erzählt den Brüdern seinen Traum (Abb. 3),
  2. Die Brüder werfen Joseph in eine Zisterne (Abb. 4),
  3. Die Brüder verkaufen Joseph an fremde Händler (Abb. 5),
  4. Des Pharaos Hofbeamter Potiphar nimmt Joseph in Dienst (Abb. 6),
  5. Potiphars Weib versucht Joseph zu verführen (Abb. 7),
  6. Joseph wird fälschlich angeklagt und in den Kerker geworfen (Abb. 8),
  7. Im Kerker legt Joseph dem Mundschenk und dem Bäcker des Pharaos ihre Träume aus (Abb. 9),
  8. Der Pharao träumt von sieben fetten und sieben mageren Kühen (Abb. 10),
  9. Joseph deutet dem Pharao seine Träume (Abb. 11),
  10. Der Pharao setzt Joseph als Hofverwalter ein (Abb. 12),
  11. Josephs Brüder kommen nach Ägypten, um Korn zu kaufen (Abb. 13),
  12. Joseph enthüllt den Brüdern seine Abstammung (Abb. 14).
- Anhand einer Analyse der Kostüme, der Architektur und des Paysage sind wir zu Datierungsangaben gelangt, die grösserenteils der zweiten Hälfte des 17. Jhs entsprechen. Daher nehmen wir an, der Graveur habe nach einer Vorlage gearbeitet, die höchstwahrscheinlich in der zweiten Hälfte des 17. Jhs entstanden war.

Die ornamentalen Details, wie beispielsweise die Barockspiralen mit Blattabschlüssen, die Verflechtung von Doppelachtern, der sich stufenweise verengende Untersatz und Lambrequinmotiv waren in der zweiten Hälfte des 17. Jhs aufkommen und bestanden bis zur zweiten Hälfte des 18. Jhs fort. Die Sorte von Kursivminuskeln, in denen der Text geschrieben ist, kennzeichnet ebenfalls die angeführte Epoche. In dieselbe Zeit datieren wir die in sechs oder mehr Flächen facettierten Klingen. Da andererseits auf der Klinge Rokokoverzierungen fehlen, ist unserem Trachten nach das Schwert in der ersten Hälfte des 18. Jhs entstanden.